გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიკური კომისიის სტანდარტი DDP-04

თხილის გულის

რეალიზაცია და სასაქონლო ხარისხის კონტროლი

2010 წლის გამოცემა

გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია

ნიუ-იორკი და ჟენევა, 2010

შენიშვნა

სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ხარისხობრივი სტანდარტების სამუშაო ჯგუფი

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიკური კომისიის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ხარისხობრივი სტანდარტების სამუშაო ჯგუფის მიერ შემუშავებული კომერციული სტანდარტები ხელს უწყობს საერთაშორისო ვაჭრობის განვითარებას, მაღალხარისხიანი პროდუქტის წარმოებას, მწარმოებლების რენტაბელობის გაზრდასა და მომხმარებლების ინტერესების დაცვას. გაეროს ეკონომიკური კომისიის სტანდარტები გამოიყენება სამთავრობო ორგანიზაციების, მწარმოებლების, სავაჭრო ორგანიზაციების, იმპორტიორებისა და ექსპორტიორების, ასევე სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ. აღნიშნული სტანდარტები მოიცავს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ფართო სპექტრს, ნედლი ხილისა და ბოსტნეულის, მშრალი და გამომშრალი ხილის, სათესლე კარტოფილის, ხორცის, მოჭრილი ყვავილების, კვერცხისა და კვერცხის პროდუქტების ჩათვლით.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ნებისმიერი წევრი უფლებამოსილია თანაბარი პირობებით მიიღოს მონაწილეობა სამუშაო ჯგუფის საქმიანობაში. სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სტანდარტების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მოძიება შესაძლებელია ჩვენს საიტზე: http://www.unece.org/trade/agr

თხილის გულისთვის შემუშავებული სტანდარტის წინამდებარე გამოცემის ტექსტი ეფუძნება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ხარისხობრივი სტანდარტების სამუშაო ჯგუფის სამოცდამეექვსე სესიაზე განხილულ და მიღებულ დოკუმენტს ECE/TRADE/C/WP.7/2010/11.

წინამდებარე პუბლიკაციაში გამოყენებული განმარტებები და მასალები არ გამოხატავს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამდივნოს მოსაზრებას ამა თუ იმ ქვეყნის, ტერიტორიული ერთეულის, ქალაქის ან რაიონის, მათი სახელისუფლებო ორგანოებისა და საზღვრების დელიმიტიზაციის სამართლებრივი სტატუსის შესახებ. კონკრეტული კომპანიების დასახელებების ან კომერციული პროდუქტების მითითება არ ნიშნავს იმას, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია მათ რაიმე უპირატესობას ანიჭებს.

წინამდებარე მასალის გამოყენების ან გადაბეჭდვისას აუცილებელი პირობაა ინფორმაციის წყაროს მითითება.

შენიშვნები და შეკითხვები მიიღება შემდეგ მისამართზე:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
e-mail: agristandards@unece.org

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიკური კომისიის სტანდარტი DDP-04

თხილის გულის

რეალიზაცია და სასაქონლო ხარისხის კონტროლი

2010 წლის გამოცემა

I. პროდუქტის განსაზღვრა

წინამდებარე სტანდარტის მოთხოვნები ვრცელდება ჩვეულებრივი (Corylus avellana L.) და ლომბარდიული თხილის (Corylus maxima Mill.) ჯიშების, მათი ჰიბრიდებისგან მოყვანილი თხილის მთლიან გულზე, რომელიც განკუთვნილია პირდაპირი მოხმარებისთვის.

ამ სტანდარტით განსაზღვრული მოთხოვნები არ ვრცელდება იმ თხილის გულზე, რომელიც განკუთვნილია სამრეწველო გადამუშავებისთვის.

II. მოთხოვნები ხარისხის მიმართ

წინამდებარე სტანდარტის მიზანია საექსპორტო კონტროლის ეტაპისთვის თხილის გულის ხარისხობრივი მოთხოვნების განსაზღვრა მისი მომზადებისა და შეფუთვის შემდეგ.

თუმცა იმ შემთხვევაში, თუ წინამდებარე სტანდარტით განსაზღვრულ მოთხოვნებს გაითვალისწინებენ საექსპორტო კონტროლის მომდევნო ეტაპებზეც, მაშინ მფლობელს დაეკისრება პასუხისმგებლობა მათ შესრულებაზე. მფლობელს/გამყიდველს ეკრძალება სარეალიზაციოდ ისეთი პროდუქტის შეთავაზება, მიწოდება ან რაიმე სხვა სახით ბაზარზე გატანა, რომელიც წინამდებარე სტანდარტის მოთხოვნებს არ შეესაბამება.

ა. მინიმალური მოთხოვნები[1]

ყველა სახეობის თხილის გული, თითოეული სახეობისთვის დაწესებული მოთხოვნებისა და გადახრის დასაშვები დონეების გათვალისწინებით, უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

(ა) თხილის გულს შემდეგი მახასიათებლები უნდა ჰქონდეს:

- უნდა იყოს მთლიანი, თუმცა თხილის კანის ნაწილის არარსებობა ან ზედაპირის მცირეოდენი დაზიანება, რომლის დიამეტრი 3 მმ-ზე ნაკლებია და სიღრმე 1.5 მმ-ს არ აღემატება, დეფექტად არ განიხილება.
- უნდა იყოს საღი. ლპობისა და გაფუჭების ნიშნების მქონე პროდუქტი, რომელიც ადამიანის მოხმარებისთვის უვარგისად მიიჩნევა, არ მიიღება.
- უნდა იყოს სუფთა, პრაქტიკულად თავისუფალი ხილული უცხო სხეულებისგან.
- უნდა იყოს საკმარისად მოწეული, დამჭკნარი ან ზედმეტად გამომშრალი გული, რომლის ზედაპირი ზომაზე მეტად გლუვი, დანაოჭებული ან გამომშრალია ან ისეთი თხილის გული, რომლის 50%-ზე მეტი არასათანადო სიმაგრისაა, შეუსაბამოდ მიიჩნევა.
- უნდა იყოს ლაქების გარეშე - მკრთალი ან კონტრასტული შეფერილობის ადგილები თხილის გულის მთლიანი ზედაპირის 25%-ს არ უნდა აღემატებოდეს. ისეთი გული, რომელსაც ცენტრი ყავისფერი ან მუქი ყავისფერი შეფერილობის აქვს, რასაც ჩვეულებრივ თან ახლავს გულის უმნიშვნელო გაყოფა და ეს უარყოფით ზეგავლენას არ ახდენს ნაყოფის სუნსა და გემოზე, დეფექტად[2] არ განიხილება.

---

[1] ტერმინები და დეფექტები განსაზღვრულია სტანდარტების ტიპობრივი ფორმის მე-3 დანართში - მშრალი ნაყოფის (გაუტეხავი თხილი და თხილის გული) და გამომშრალი პროდუქტების სტანდარტებისთვის შემუშავებული რეკომენდებული ტერმინები და დეფექტების განმარტებები http://www.unece.org/trade/agr/standard/dry/StandardLayout/StandardLayoutDDP_e.pdf

[2] აღნიშნული მოთხოვნა არ გულისხმობს ისეთ შიგა და გარე დალაქავებას, რომელიც თხილს გემოს ან სუნს უცვლის. მოთხოვნა ითვალისწინებს მხოლოდ იმ შემთხვევებს, როდესაც თხილი ადამიანის მოხმარებისთვის ვარგისია.

- არ უნდა აღინიშნებოდეს ცოცხალი ორგანიზმების არსებობა, მიუხედავად მათი განვითარების ეტაპისა.
- არ უნდა იყოს მავნებლებით დაზიანებული, რაც ასევე გულისხმობს მკვდარი მწერების ან/და ტკიპების, მათი ნარჩენების ან ექსკრემენტების არსებობას. თუმცა დასაშვებია cimiciato-ს მიერ გამოწვეული ნაყოფის დაზიანება იმ შემთხვევაში, თუ თხილის გულის ზედაპირზე აღინიშნება დაზიანების მხოლოდ ერთი ლაქა, რომლის ზომა არ აღემატება დიამეტრით 3 მმ-ს და სიღრმით 3 მმ-ს.
- არ უნდა შეიმჩნეოდეს შეუიარაღებელი თვალით ხილული ობის ნიშნები.
- არ უნდა იყოს მძაღე.
- გარე ზედაპირის ტენიანობა არ უნდა იყოს ზედმეტად მაღალი.
- არ უნდა ჰქონდეს უცხო სუნი ან/და გემო.

თხილის გული საშუალებას უნდა იძლეოდეს, რომ:

- გაუძლოს ჩატვირთვას, გადმოტვირთვას და ტრანსპორტირებას;
- დანიშნულების ადგილს დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში მიეწოდოს.

ბ. ტენიანობის შემცველობა[3]

თხილის გულის ტენიანობა არ უნდა აღემატებოდეს 6%-ს.

გ. კლასიფიკაცია ხარისხების მიხედვით

მე-4 ნაწილში „მოთხოვნები ნორმიდან დასაშვები გადახრის შესახებ“ განსაზღვრული ნებადართული დეფექტების მიხედვით, დადგენილია თხილის გულის უმაღლესი, პირველი და მეორე ხარისხები.

დასაშვები დეფექტები უარყოფით ზეგავლენას არ უნდა ახდენდეს პროდუქტის ზოგად გარეგნულ მხარეზე, კერძოდ კი, მის ხარისხზე, შენახვის უნარსა და შეფუთული პროდუქტის სასაქონლო სახეზე.

III. მოთხოვნები ზომის მიმართ

უმაღლესი და პირველი ხარისხის თხილის გულის შემთხვევაში აუცილებელია ზომების მიხედვით პროდუქტის დაკალიბრება.

თხილის გულის ზომა (კალიბრი) განისაზღვრება მისი განივი კვეთის მაქსიმალური დიამეტრის მიხედვით.

უმაღლესი და პირველი ხარისხის თხილის გულისთვის დადგენილი მინიმალური ზომა შეადგენს დიამეტრით 9 მმ-ს. გამონაკლისი დაიშვება პიკოლო ან მსგავსი ჯიშების თხილის გულისთვის, რისთვისაც ნებადართულია დიამეტრის ზომა 6 მმ-იდან 9 მმ-მდე.

თხილის ზომის ერთგვაროვნების დადგენა ხდება შემდეგი მეთოდებით:

- ზომების დიაპაზონი, რომელიც 3 მმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს;
- პროდუქტის დაკალიბრება დიამეტრის მინიმალური ან მაქსიმალური ზომის მიხედვით.

IV. ნორმიდან დასაშვები გადახრები

პროდუქტის თითოეულ პარტიაში დასაშვებია ხარისხისა და ზომის თვალსაზრისით შეუსაბამო პროდუქტის არსებობა, რომელიც არ აკმაყოფილებს კონკრეტული ხარისხისთვის დაწესებულ მოთხოვნებს.

დასაშვები დეფექტები	**გადახრის დასაშვები დონე** დეფექტიანი თხილის გულის პროცენტული შედგენილობა რაოდენობის ან წონის მიხედვით (თხილის გულის მთლიან წონასთან მიმართებით)

[3] ტენიანობის შემცველობა განისაზღვრება სტანდარტების ტიპობრივი ფორმის მე-2 დანართში მოცემული მეთოდებიდან ერთ-ერთის გამოყენებით - მშრალ პროდუქტში ტენიანობის შემცველობის დონის განსაზღვრა. http://www.unece.org/trade/agr/standard/dry/StandardLayout/StandardLayoutDDP_e.pdf დავის შემთხვევაში გამოიყენება ეტალონური ლაბორატორიული მეთოდი.

	უმაღლესი ხარისხი	პირველი ხარისხი	მეორე ხარისხი
(ა) თხილის გული, რომელიც არ აკმაყოფილებს დაწესებულ მინიმალურ მოთხოვნებს, აქედან:	**5**	**14**	**18**
– არასაკმარისად დამწიფებული, მათ შორის, დამჭკნარი და ზედმეტად გამომშრალი/გამოფიტული თხილი, არა უმეტეს	2	4	8
– დაობებული თხილი, არა უმეტეს	0.5	1.5	2.5
– მძაღე, მავნებლებით დაზიანებული და გაფუჭების ან სიდამპლის ნიშნების მქონე თხილი, არა უმეტეს	2	4	6
საიდანაც მძაღე თხილის გულის წილი არ უნდა აღემატებოდეს	1	2	3
– დაზიანებული თხილის გული და თხილის გულის ნაწილები, რომლებიც არ გავიდა 5 მმ ზომის მრგვალნახვრეტიან ბადეში, არა უმეტეს	3	8	10
– თხილის გულის ნაწილები, რომლებიც გავიდა 5 მმ ზომის მრგვალნახვრეტიან ბადეში, არა უმეტეს	0.5	1	2
– ცოცხალი ორგანიზმების მქონე თხილი, არა უმეტეს	0	0	0
(ბ) გადახრები კალიბრიდან			
– დაკალიბრების მოთხოვნებთან და მითითებულ კალიბრთან შეუსაბამო პროდუქტი (პროდუქტის დაკალიბრების შემთხვევაში)			
მრგვალი თხილის გული	10	10	10
წვეტიანი და მოგრძო ფორმის თხილის გული	15	15	15
– 1 მმ ინტერვალით დაკალიბრებული პროდუქტი			
მრგვალი თხილის გული	15	15	15
წვეტიანი და მოგრძო ფორმის თხილის გული	20	20	20
(გ) გადახრები სხვა დეფექტებიდან			
– უცხო სხეულები, ცარიელი თხილი, ნაჭუჭის ფრაგმენტები, საბურველის ნაწილები, მტვერი (წონის მიხედვით)	0.25	0.25	0.25
– ტყუპები	2	5	8
– მითითებული სახეობისგან ან კომერციული ტიპისგან განსხვავებული თხილის გული	10	10	10

მითითებულ ზომაზე 0.2 მმ-ით მეტი ან ნაკლები ზომის თხილი დეფექტად არ მიიჩნევა.

V. მოთხოვნები პროდუქტის სასაქონლო სახის მიმართ

ა. ერთგვაროვნება

თითოეული შეფუთვის შიგთავსი უნდა იყოს ერთგვაროვანი. ცალკეული შეფუთვა უნდა მოიცავდეს მსგავსი წარმოშობის, ხარისხის, ზომის (იმ შემთხვევაში, თუ ზომა განსაზღვრულია), ჯიშის, კომერციული სახეობის (იმ შემთხვევაში, თუ სახეობა განსაზღვრულია) და ერთი და იმავე წლის მოსავლის თხილის გულს.

ცალკეული შეფუთვის ზედაპირზე ხილული პროდუქტის მახასიათებლები შეფუთვაში მოთავსებული თხილის მახასიათებლებს უნდა ემთხვეოდეს.

ბ. შეფუთვა

თხილის გულის შეფუთვამ უნდა უზრუნველყოს პროდუქტის სრული დაცვა.

შეფუთვის შიგნით გამოყენებული მასალა უნდა იყოს სუფთა და ისეთი ხარისხის, რომ უზრუნველყოფდეს პროდუქტის დაცვას შიგა ან გარე დაზიანებებისგან. სხვადასხვა სახის მასალის, მაგ., ქაღალდის ან სავაჭრო ნიშნების გამომსახველი შტამპის გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ არატოქსიკური მელნის ან წებოს გამოყენებისას.

დაუშვებელია ნებისმიერი სახის უცხო სხეულის არსებობა შეფუთვაში მე-4 ნაწილში, „გადახრებთან დაკავშირებული მოთხოვნებში“, მოცემული გადახრების დასაშვები დონეების შესაბამისად.

გ. სასაქონლო სახე

თხილის გული მოთავსებული უნდა იყოს ტომრებში ან მყარ კონტეინერებში. ერთსა და იმავე მსხვილ შეფუთვაში არსებული სარეალიზაციოდ განკუთვნილი მცირე ზომის შეფუთვები უნდა მოიცავდეს ერთი და იმავე წონისა და ხარისხის, ჯიშის ან კომერციული სახეობის თხილის გულს.

VI. მოთხოვნები მარკირების მიმართ

თითოეულ შეფუთვას[4] უნდა ჰქონდეს მკაფიო, კარგად წაკითხვადი და წაუშლელი წარწერა, რომელზედაც მითითებული იქნება ქვემოთ ჩამოთვლილი ინფორმაცია. წარწერის ტექსტი შეფუთვის მეორე მხარეს არ უნდა გადადიოდეს.

ა. იდენტიფიკაცია

დამფასოებელი ან/და გამგზავნი:

დასახელება და ფიზიკური მისამართი (მაგ., ქუჩა/ქალაქი/რეგიონი/საფოსტო ინდექსი და ქვეყანა იმ შემთხვევაში, თუ გამომგზავნი ქვეყანა განსხვავდება პროდუქტის წარმოშობის ქვეყნისგან) ან ეროვნული უფლებამოსილი ორგანოს[5] მიერ ოფიციალურად მინიჭებული და აღიარებული კოდი.

ბ. პროდუქტის სახეობა

- „თხილის გული“
- ჯიშის ან/და კომერციული სახეობის დასახელება უმაღლესი და პირველი ხარისხის თხილისთვის
- პიკოლო ან ეკვივალენტური დასახელება.

გ. პროდუქტის წარმოშობა

- წარმოშობის ქვეყანა და, სურვილისამებრ, პროდუქტის მოყვანის რეგიონი ან კონკრეტული ადგილი.

დ. კომერციული მახასიათებლები

- ხარისხი;
- ზომა (დაკალიბრების შემთხვევაში), რომელიც შემდეგი ფორმით არის გამოსახული:
    - დიამეტრის მინიმალური და მაქსიმალური ზომა ან
    - დიამეტრის მინიმალური ზომა და შემდეგ მითითება „და მეტი“ ან „და +“ ან
    - დიამეტრის მაქსიმალური ზომა და შემდეგ მითითება „და ნაკლები“ ან „და -“;
- ზომის დასახელება (არ არის სავალდებულო);
- მოსავლის წელი (არ არის სავალდებულო) საიმპორტო და საექსპორტო ქვეყნების საკანონმდებლო მოთხოვნების მიხედვით;
- „ვარგისიანობის ვადა“ შესაბამისი თარიღის მითითებით (არ არის სავალდებულო).

ე. ოფიციალური კონტროლის აღნიშვნა (არ არის სავალდებულო)

წინამდებარე სტანდარტი თავდაპირველად 1970 წელს შემუშავდა და გამოქვეყნდა გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის მიერ, როგორც გარჩეული თხილის სტანდარტი.

დოკუმენტი ბოლოს განახლდა 2010 წელს.

---

[4] მარკირების წინამდებარე მოთხოვნები არ ვრცელდება პროდუქტის შეფუთვის ერთეულზე, რომელიც პირდაპირ საბოლოო მომხმარებელზე რეალიზაციისთვის არის განკუთვნილი. ამ შემთხვევაში სავალდებულოა ეროვნული მოთხოვნების შესრულება. ამასთან, მოხსენიებული მარკირების მოთხოვნების გათვალისწინება აუცილებელია სატრანსპორტო შეფუთვის თითოეულ ერთეულზე.

[5] რიგი ქვეყნების ეროვნული კანონმდებლობა მოითხოვს ზუსტი დასახელების და მისამართის მითითებას. ამასთან, კოდური აღნიშვნის შემთხვევაში, კოდის აღნიშვნასთან უშუალო სიახლოვეს აუცილებელია გაკეთდეს მითითება „დამფასოებელი ან/და გამგზავნი“ (ან ეკვივალენტური აბრევიატურა). ISO 3166-ის შესაბამისად, კოდის წინ მითითებული უნდა იყოს მაღიარებელი ქვეყნის ანბანური კოდი იმ შემთხვევაში, თუ ის წარმოშობის ქვეყნის კოდისგან განსხვავდება.